MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

TONIO MALLIA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2014

Appell Civili Numru. 628/2010/1

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)

v.

Crown Hotels Limited (C 22101)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-Bank of Valletta p.l.c. li jghid hekk:

"Illi kontestwalment mal-prezenti, is-socjeta` esponenti qeghdha tipprezenta Cedola ta' Kompensazzjoni ghal ammont ta':

"a) Disghin elf Ewro (€90,000.00) ghall-arja destinata ghall-*maisonette* numru wiehed (1), liema *maisonette* ghadu mhux mibni u li huwa accessibbli mill-lukanda Crown Hotel biss, l-arja msemmija hija dik li tibda minn tnax-il (12) filata mil-livell tat-triq sat-tlieta u ghoxrin (23) filata u li hija tal-*area* ta' circa mitejn u tnejn u tletin metri kwadri (232m2), bis-sehem indiviz tal-art sottostanti u s-saqaf u l-bejt prospettivi, fond wiehed u erbghin punt erbgha metri (41.4m) b'faccata ta' tlieta punt sitta hamsa metri (3.65m) li jiftah fuq in-naha ta' wara ghal seba' metri (7m) f'zewg stadji, prezentament tintuza bhala terrazzin ghal-lukanda Crown Hotel, kif ahjar jirrizulta mill-pjanta hawn ezibita u markata Dokument "B" u liema arja tikkonfina minn Nofsinhar ma' Triq St. Aristarcus, San Pawl il-Bahar, mill-Punent mal-imsemmi Crown Hotel u mit-Tramuntana ma' beni ta' terzi mhux maghrufa, u

"b) Hamsa u erbghin elf Ewro (€45,000.00) ghall-*maisonette* internament markat bin-numru tnejn (2), jifforma parti mill-blokk ta' bini minghajr numru ufficjali bl-isem "Carm Joe", gewwa Triq St. Aristarcus, Bugibba, limiti ta' San Pawl il-Bahar, konfinanti min-Nofsinhar mal-imsemmija triq, mill-Punent ma' passagg komuni, u mil-Lvant ma' proprjeta` ta' Joseph Muscat jew is-successuri tieghu fit-titolu.

"L-arja (a) u l-*maisonette* (b) jiffurmaw parti mill-istess blokk 'Carm Joe', Triq St. Aristarcus, Bugibba.

"Illi fuq rikors tas-socjeta` esponenti, hija giet awtorizzata taghmel offerti 'animo compensandi' kif effettivament ghamlet.

"Illi l-kreditu tal-esponenti jinsab munit b'diversi ipoteki fosthom dik registrata bin-numru I 13453/04 li qed tigii hawn exibita u markata Dokument "A" u dan il-kreditu jippregradwa dak ta' kawlsiasi kreditur iehor.

"Ghaldaqstant, is-socjeta` esponent qieghdha tadixxi lil din l-Onorabbli Qorti u titlob bir-rispett illi l-istess Onorabbli Qorti Tapprova c-cedola ta' kompensazzjoni minnha pprezentata taht dawk il-provvedimenti kollha li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa u opportuni."

Rat id-digriet moghti mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta' Marzu, 2011, fis-sens li gej:

"1. Dan il-provvediment huwa dwar talba ghall-approvazzjoni ta' garanzija flok id-depozitu li jrid l-art. 340 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili wara liberazzjoni ta' proprjeta` mibjugha *sub-basta.*

"2. Il-proprjeta` giet liberata favur il-kreditrici *Bank of Valletta p.l.c.* li ghamlet offerta *animo compensandi*, izda saret oppozizzjoni minn kredituri ohra ghat-talba tal-kreditrici ghall-approvazzjoni tat-tpacija. *Bank of Valletta p.l.c.* talbet illi, jekk it-tpacija ma tigix approvata u ghalhekk ikollu jsir depozitu tal-prezz kif irid l-art. 340tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, tithalla taghti garanzija flok taghmel id-depozitu u talbet approvazzjoni tal-garanzija pprezentata b'cedola tat-12 ta' Lulju 2010.

"3. Il-garanzija saret minn *Bankk of Valletta p.l.c.* stess lir-Registratur tal-Qrati u tghid illi "*We [i.e.Bank of Valletta p.l.c.] hereby guarantee the payment to you on demand of a maximum sum of one hundred and thirty five thousand euro (€135,000) which may be declared by the Courts of Malta as being due to Creditors of Crown Hotels Limited who have registered opposition to the animo compensandi bid made by Bank of Valletta p.l.c. … … …*

“4. L-art. 1925 tal-Kodici Civili dwar x’inhija l-garanzija jghid illi “l-garanzija hija kuntratt li bih wiehed jintrabat lejn il-kreditu li jissodisfa l-obbligazzjoni ta’ wiehed iehor, jekk dan ma jissodisfax huwa nnifsu”. Bil-garanzija li qeghdha toffri llum *Bnak of Valletta p.l.c.* ma tintrabatx li taghmel tajjeb ghall-obbligazzjoni “ta’ wiehed iehor”, izda ghall-obbligazzjoni taghha stess.

“5. Huwa wisq ovvju ghalhekk illi l-garanzija ma tiswiex, ghax jonqos element essenzjali.

“6. Ghal din ir-raguni l-qorti tichad it-talba ghall-approvazzjoni tal-garanzija.”

Rat id-digriet moghti mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fis-26 ta’ Settembru, 2011, li in forza tieghu giet milqugha talba ta’ Bank of Valletta p.l.c. ghall-ftuh ta’ konkors ta’ kredituri u filwaqt li gie ordnat il-ftuh tal-proceduri tal-konkors tal-kredituri, gie ordnat li jinhargu l-avvizi a tenur tal-Artikolu 416(1) Kap. 12 tal-Ligijiet ta’ Malta u jsiru n-notifiki necessarji:

Rat illi in segwitu ta’ dawn l-avvizi u n-notifiki relattivi, gew prezentati tliet rikorsi minn tliet kredituri, u cioe`:

i. **Bank of Valletta plc** – B’sentenza li nghatat fis-27 ta’ Gunju 2006 fil-kawza **Bank of Valletta plc vs Ronald Azzopardi et** (877/05JRM), Crown Hotels Limited giet kundannata thallas lill-bank is-somma ta’ Lm536,701 ekwivalenti ghal €1,250,177, flimkien mal-imghax ulterjuri b’effett mid-9 ta’

Awwissu 2005 sal-jum tal-hlas. Jirrizulta li l-bank ghandu ipoteka generali bl-iskrizzjoni numru 13543 li saret fid-19 ta' Lulju 2004 fil-konfront ta' Crown Hotels Limited ghas-somma ta' Lm503,000 (€1,171,674.82) bl-imghax.

ii. **Direttur Generali tad-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud**, fir-rigward ta' Taxxa fuq il-Valur Mizjud (€51,841.69), penali (€4,545.71) u imghax (€11,272.28).

iii**.** **Direttur Generali tad-Dipartiment tat-Taxxi Interni,** fir-rigward ta' taxxa (€74,994), bolla (€292,756.25), taxxa addizzjonali (€45,055) u bolla addizzjonali (€221,950.47), ghas-somma komplessiva ta' €634,755.72

Rat ir-rikors ipprezentat mid-Direttur Generali (Taxxa) li jghid hekk:

> "Illi l-esponenti hu wkoll kreditur ta' Ronald Azzopardi K.I. 700661 M proprio et nomine [Crown Hotels Limited] fl-ammont ta' mija u hamsa u tmenin elf, tliet mija u hmistax-il ewro [€185,315] ammont dovut bhala taxxa u kontribuzzjonijiet socjali ghas-snin Bazi 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 u 2009, kif jirrizulta mill-annessa ittra ufficjali Dok 'A' innotifikat lid-debitur;
>
> "Illi l-esponenti jgawdi minn privilegg specjali ghall-ammont lilu dovut;
>
> "Illi l-esponenti jixtieq jikkonkorri fil-konkos *de quo* ukoll ghal dan l-ammont fuq imsemmi in aggunta mal-pretensjoni minnu mressqa originarjament;
>
> "Ghaldaqstant jitlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti joghgobha tammettih fil-lista tal-kredituri that dawk il-provvedimenti opportuni illi joghgobha tordna."

Rat li ghalkemm il-Bank of Valletta p.l.c. u d-Direttur Generali (Taxxa fuq il-Valur Mizjud) ma ressqux rikors formali biex jitolbu li jigu gradwati fil-konkors, thallew jippartecipaw fil-konkors u ressqu l-provi in sostenn tal-pretensjoni rispettiva taghhom;

Rat is-sentenza moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-16 ta' Novembru 2012, li in forza taghha ddecidiet il-kawza billi ddikjarat li l-gradwazzjoni li ghandha tirrizulta f'dan il-kaz tkun is-segwenti:

> "... ... ... billi tiddikjara li s-somma ta' mija u hamsa u tletin elf ewro (€135,000) depozitata fil-qorti permezz tac-cedola ta' depozitu numru 416/2011 prezentata fil-5 ta' April 2011, ghandha tittiehed mid-Direttur Generali tat-Taxxi Interni bhala hlas akkont tal-kreditu li ghandu fil-konfront ta' Crown Hotels Limited ghall-kontribuzzjoni dovuta skond il-Kap. 318 tal-Ligijiet ta' Malta, liema kreditu ghar-ragunijiet hawn fuq moghtija jippregradwa dak tad-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u tal-Bank of Valletta plc[1]. Ghaldaqstant, u ghal kull buon fini qeghda tawtorizza lid-Direttur Generali tat-Taxxi Interni biex jisbanka l-flus.
>
> "Spejjez jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet li hadu sehem f'dan il-konkors."

Dik il-Qorti tat is-sentenza taghha wara li ghamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

[1] Minhabba li skond l-Artikolu 116 huma biss il-pagi li jgawdu minn privilegg fuq il-kontribuzzjoni dovuta lid-Direttur Generali tat-Taxxi Interni, m'huwiex il-kaz li l-qorti tordna li fl-ewwel lok il-bank ghandu jithallas l-ispejjez gudizzjarji tal-bejgh bl-irkant.

"**Pretensjoni tad-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud**.

"Il-pretensjoni tieghu tirrelata ghall-perjodu mill-1 ta' Gunju 2006 sat-30 ta' Novembru 2011[2]. Martin Buttigieg spjega li *"It-taghrif li hemm f'dan id-dokument hu ibbazat fuq it-taghrif li jkun baghtilna it-taxpayer, fis-sens Crown Hotels Limited. Dak it-taghrif jigi inputted fis-sistema taghna li ghandna fl-ufficcju u ahna hrigna dan id-dokument fejn gbarna it-taghrif kollu f'dokument wiehed."*[3].

"Skond l-Artikolu 62 tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud:-

> ***"62.** Il-Kummissarju ikollu **privilegg specjali**[4] fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taht dan l-Att u t-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009(a) jew(b) tal-Kodici Civili".*

"Skond l-Artikolu 2000 tal-Kodici Civili, privileggi jistghu ikunu fuq hwejjeg mobbli u immobbli. Privileggi huma maqsumin f'generali u specjali. Il-privileggi specjali jolqtu *"biss xi hwejjeg mobbli jew immobbli partikolari."* (Artikolu 2001). Fil-kaz ta' taxxa[5] dovuta skond il-Kap. 406, il-privilegg specjali hu moghti *"fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita' ekonomika ta' persuna."*[6]. Bis-sahha ta' dan il-provvediment fejn hemm dan il-privilegg specjali, it-taxxa ghandha tithallas qabel dejn li jkollu privilegg iehor, hlief ghal dak id-dejn li ghandu privilegg generali u dejn li jissemma fil-provvediment 2009(a) u (b) tal-Kodici Civili.

"M'hemmx kontestazzjoni li d-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud ma hax hsieb li jiskrivi, fir-Registru Pubbliku, il-privilegg specjali fir-rigward tal-immobbli li kienu oggett tal-bejgh tal-irkant numru 127/2007. Ghalkemm il-Kap. 406 jaghti preferenza, fis-sens li t-taxxa ghandha tithallas qabel kull dejn

---

[2] Ara Dok. MB.
[3] Seduta tal-4 ta' Gunju 2012.
[4] Enfazi tal-qorti.
[5] *"taxxa" tfisser it-taxxa fuq il-valur mizjud li ghandha tithallas skond dan l-Att izda ma tinkludix penali amministrattiv jew mghax*.

[6] Ara tifsira ta' *"attivita ekononika"* fil-Kap. 406.

iehor li ghandu privilegg, madankollu fir-rigward ta' immobbli tali privilegg irid jigi iskritt biex ikun jista' jippregradwa. Permezz tal-Artikolu 62 id-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud inghata:-

"i. Privilegg Specjali.

"ii. Ghal finijiet ta' hlas il-privilegg specjali jaghti lid-Direttur Generali jedd ta' preferenza fuq kredituri ohra irrispettivamenti ta' privileggi li jista' ghandhom, bl-eccezzjoni ta' dawk li jissemmew espressament fl-istess provvediment. Hu f'dan il-kuntest li ghandu jigi interpretat il-kliem "*bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor".* Hu bis-sahha ta' tali privilegg specjali li d-Direttur Generali ghandu jgawdi minn jedd ta' preferenza. Wiehed irid jiftakar li skond l-Artikolu 1999 tal-Kodici Civili: *"Il-privilegg huwa jedd ta' preferenza illi x-xorta tal-kreditu taghti lill-kreditur fuq kredituri l-ohra, ukoll jekk ikunu kredituri ipotekarji."*.

"L-Artikolu 2029 tal-Kodici Civili jipprovdi:-

> ***"Il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku fiz-zmien xahrejn."***.

"Din il-qorti ma taqbilx mat-tezi li ghal finijiet tal-Artikolu 62 tal-Kap. 406, l-Artikolu 2029 tal-Kodici Civili ma japplikax. Il-kliem "*minkejja kull ma jista' jinsab f 'xi ligi ohra"* ma jiddispensax lid-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud mill-htiega li fir-rigward tal-immobbli jnizzel fir-Registru Pubbliku l-privilegg specjali li taghtih il-ligi. Il-preferenza ghall-hlas hi bis-sahha tal-privilegg specjali. Preferenza ghal finijiet ta' pregradwazzjoni. Fil-fehma ta' din il-qorti dawk il-kliem qeghdin sempliciment jipprovdu li l-hlas ta' taxxa ghandu jsir bi preferenza ta' dejn iehor privileggat, hu x'inhu, cjoe' ghal finijiet ta' pregradwazzjoni. Pero il-kreditu jippregradwa bis-sahha tal-privilegg specjali, li f'kaz ta' immobbli jrid jitnizzel fir-Registru. Il-preferenza tinghata bis-sahha ta' privileggi jew ipoteki.

"Hu l-Kap. 406 stess li jirrikonoxxi l-htiega ta' iskrizzjoni in kwantu fl-Artikolu 59(2) jinghad li:-

> *"il-Kummissarju jkollu dritt li jirregistra fir-registru pubbliku jew fir-registru ta' l-artijiet, skond il-kaz, nota ta' privilegg ghall-ammont mitlub fl-att gudizzjarju u dik in-nota ta' privilegg tista' tigi registrata minn kull avukat jew nutar."*.

"Il-logika tghidlek li l-Artikolu 59(2) ma kienx jigi nkluz jekk ma kienx hemm htiega ta' iskrizzjoni tal-privilegg specjali kontemplat fl-Artikolu 62 tal-Kap. 406. Ovvjament l-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku u Registru tal-Artijiet hi mehtiega fil-kaz ta' immobbli biss. Il-qorti ma tista' tara l-ebda raguni ohra ghal dan il-provvediment.

"Minghajr l-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku, il-privilegg specjali fuq l-immobbli m'ghandux effett.

"Madankollu l-privilegg specjali li jgawdi minnu d-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud m'huwiex limitat fuq l-immobbli ta' Crown Hotels Limited. Fl-attiv hemm inkluz ukoll mobbli. Privilegg specjali fuq mobbli m'hemmx ghalfejn jitnizzel fir-Registru Pubbliku (ara Artikolu 2032 tal-Kodici Civili). Il-flus mill-bejgh bl-irkant li sar fit-8 ta' April 2010 huma parti mill-attiv ta' Crown Hotels Limited, u li fuqu bis-sahha tal-Artikolu 62 id-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud igawdi privilegg specjali.

"Dwar il-kreditu xehed Martin Buttigieg, mill-ufficcju tad-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud li kkonferma li l-hlas ta' taxxa dovut hu ta' €51,841.69. Ma saret l-ebda kontestazzjoni dwar dan.

"Skond l-Artikolu 420(2) tal-Kap. 12:-

> *"Fis-smigh tal-kawza, il-konkorrenti jigu mismugha mill-qorti sew biex jippruvaw il-kreditu taghhom u r-raguni li ghaliha dan il-kreditu ghandu jithallas qabel krediti ohra jew bi preferenza fuqhom, kemm ukoll biex jikkontestaw it-talbiet tal-konkorrenti l-ohra, u dwar kull haga li tkun mehtiega sabiex il-kompilazzjoni tal-kawza tkun kompluta minn kollox. Jigu mismughin ukoll id-debitur, id-depozitant u kull persuna interessata ohra li tkun dehret fil-kawza"*.

"Ma saret l-ebda sottomissjoni li tista' twassal lill-qorti biex tikkonkludi li l-ammont reklamat m'huwiex dovut. Ghal finijiet ta' konkors pero il-penali mhux ser jitqiesu, in kwantu l-privilegg hu moghti fuq it-taxxa li fl-Att hi mfissra bhal:-

"taxxa" tfisser it-taxxa fuq il-valur mizjud li ghandha tithallas skond dan l-Att izda ma tinkludix penali amministrattiv jew mghax."

"Min-naha l-ohra fir-rigward tal-imghax fuq it-taxxa, japplika l-Artikolu 2095 tal-Kodici Civili li jipprovdi:

*"Fl-istess grad li fih ikun imqieghed kreditu, **jitqieghdu l-imghaxijiet ta' dak il-kreditu**, l-ispejjez ta' l-iskrizzjoni u l-ispejjez maghmulin................".*

"**<u>Pretensjoni tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni</u>**.

"Fir-rigward tal-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni, fin-nota ta' sottomissjonijiet li pprezenta fil-31 ta' Lulju 2012 ghamel riferenza ghall-Artikolu 116(3) tal-Kap. 318 li jipprovdi:-

*"(3) Minkejja d-disposizzjonijiet ta' kull liġi oħra, it-talba tad-Direttur għal xi ammont dovut bħala kontribuzzjoni tal-Ewwel Klassi jew tat-Tieni Klassi taħt dan l-artikolu tikkostitwixxi **talba privileġġata**, fil-każ ta' kontribuzzjoni tal-Ewwel Klassi, fl-istess grad bħall-pagi ta' mpjegati fuq l-attiv tal-prinċipal u, fil-każ ta' kontribuzzjoni tat-Tieni Klassi, fuq l-assi tal-persuna li timpjega lilha nnifisha jew persuna li taħdem għaliha nnifisha konċernata **u għandha titħallas bi preferenza fuq it-talbiet l-oħra kollha (minbarra l-pagi) sew jekk privileġġati jew ipotekarji.**".*

"Il-kontribuzzjoni hi kreditu privileggat fuq l-attiv tal-persuna li timpjega, li fil-kaz taghna hi Crown Hotels Limited. Privilegg li fil-fehma tal-qorti hu **generali** gialadarba, kuntrarjament ghal kaz tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, ma jinghadx espressament li hu privilegg specjali. Privilegg generali m'huwiex suggett ghall-iskrizzjoni (Artikolu 2032 tal-Kodici Civili). Id-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippretendi hlas ta' €292,756.25 li jkopri s-snin 2002 sa 2011[7].

[7] Ara dokument NM1A u deposizzjoni ta' Noel Mangion (seduta tal-4 ta' Gunju 2012).

“Mill-atti jirrizulta li:-

i. “Permezz ta’ ittra ufficjali prezentata fl-20 ta’ April 2005[8] talab lil Crown Hotels Limited, fost’affarijiet ohra, biex thallas il-kontribuzzjoni ghas-snin 2002 u 2003.

ii. “Permezz ta’ ittra ufficjali prezentata fis-17 ta’ Novembru 2011[9] talab lil Crown Hotels Limited, fost’affarijiet ohra, biex thallas il-kontribuzzjoni ghassnin 2004 sa 2009 inkluzi.

“Talbiet li jidher li saru ghal finijiet u effetti kollha tal-Artikolu 116 tal-Kap. 318. Ifisser li d-Direttur Generali tat-Taxxi Interni ghandu titolu ezekuttiv, in kwantu ma tressqet l-ebda prova li Crown Hotels Limited ikkontestat il-kreditu skond il-procedura kontemplata fl-imsemmi provvediment. Peress li hemm diskrepanza fir-rigward is-snin 2002 u 2003 bejn l-ammont dikjarat fl-ittra ufficjali tal-20 ta’ April 2005 u d-dokument li pprezenta Noel Mangion fis-seduta tal-4 ta’ Gunju 2012, il-qorti ser tqies l-ammont dikjarat fl-ittra ufficjali meqjus li dak hu titolu ezekuttiv. Ghalhekk l-ammont dovut ghas-sena 2002 hu €59,843.93 u €52,042.86 ghas-sena 2003.

“Il-bank isostni li biex id-Direttur ikun jista’ *“....jinforza it-talba tieghu huwa jrid ta’ l-anqas johrog avviz li imbaghad isegwih b’ittra ufficjali. F’dan il-kaz l-unika prova ta’ avviz segwit b’ittra ufficjali hija l-ittra ufficjali ezebita mar-rikors li bih l-istess Direttur Generali tat-Taxxi Interni talab li jikkonkorri pprrezentat fl-20 ta’ Dicembru 2011.”*[10]. Ghas-snin 2002 sa 2009 hemm ittri ufficjali. Ghalkemm dan il-punt hu ta’ interess akkademiku fir-rigward tas-snin 2010 u 2011[11], il-qorti ma m’hijiex tal-fehma li hemm il-htiega li tesprimi l-fehma gialadarba din il-kawza titratta min mill-konkorrenti ghandu jithallas is-somma ta’ €135,000. L-ammont li hu dovut bhala kontribuzzjoni ghas-snin 2002 sa 2009 hu ta’ **mitejn u erbgha sittin elf sitt mija u sebgha u sebghin ewro u tnejn u hamsin centezmu (€264,677.52)**. M’hemmx dubju li b’applikazzjoni tal-Artikolu 116(3) tal-Kap. 318, id-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippregradwa lill-Bank of Valletta plc.

[8] Fol. 15.
[9] Fol. 63.
[10] Ara nota ta’ sottomissjonijiet prezentata fid-9 ta’ Ottubru 2012.
[11] Ara Dok NM1A.

"Mejqus li l-qorti kkonkludiet li l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni ghandu privilegg generali u meqjus li l-Artikolu 62 tal-Kap. 406 jipprovdi li l-privilegg specjali li ghandu d-Direttur Generali tat-Taxxi Interni ma jatihxx preferenza fir-rigward ta' dejn li jkollu privilegg generali, il-qorti hi tal-fehma li l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippregradwa l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Rat ir-rikors tal-appell tas-socjeta` Bank of Valletta p.l.c. li in forza tieghu, ghar-ragunijiet minnha premessi, talbet illi din il-Qorti joghgobha:

"… … … Tvarja s-sentenza moghtija mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-16 ta' Novembru 2012 fl-ismijiet "Bank of Valletta p.l.c. vs Crown Hotels Limited" (Rikors Numru 628/2010) billi

"(i) Tannulla, Tirrevoka u Thassar l-istess sentenza fejn Tipprovdi li – somma kollha ta' mija u hamsa u tletin elf ewro (€135,000) ghandha tigi irtirata mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) u minflok Tipprovdi illi l-ewwel preljev ghandu jsir mis-socjeta` Bank of Valletta p.l.c. ghal (a) l-ispejjez gudizzjarji kollha minnha nkorsi fil-kawza "Bank of Valletta p.l.c. vs Ronald Azzopardi et" (Citazzjoni numru 877/2005 JRM); (b) l-ispejjez kollha tal-Konkors ta' Krondituri li wassal ghas-sentenza moghtija fis-16 ta' Novembru 2012, u li jkun biss wara li jikkonkorri d-Direttur Generali (Taxxi Interni),

u

"(ii) fejn l-Ewwel Onorabbli Qorti Irriteniet illi d-Direttur Generali (Taxxa fuq il-Valur Mizjud) ghandu privilegg fuq il-prezz tas-subbasta rikavat mill-immobbli, dan jigi kollu mhassar u invece Din l-Onorabbli Qorti Tirritjeni li l-prezz rikavat mill-immobbli mibjugh ikun soggett ghall-istess pozjorita`, priorita u preferenza li kienet tezisti fuq l-immobbli li nbiegh qabel il-bejgh in subbasta li wassal ghall-istess prezz;

"Bl-ispejjez ta' din il-kawza in prim istanza u ta' dan l-appell jigu sopportati mill-istess Direttur Generali (Taxxi Interni)".

Rat ir-risposta tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni li in forza taghha, ghar-ragunijiet minnu premessi, talab li din il-Qorti joghgobha:

> "… … … tichad *in toto* l-appell tas-socjeta` appellanti Bank of Valletta p.l.c. u kwindi joghgobha tikkonferma s-sentenza moghtija mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-16 ta' Novembru 2012 fl-ismijiet: 'Bank of Valletta p.l.c. vs Crown Hotels Limited' Rikors numru 628/10 AE.
>
> "Bl-ispejjez ta' din il-kawza in prim istanza u ta' dan l-appell jigu sapportati mill-Bank appellant."

Rat ir-risposta tad-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li in forza taghha, ghar-ragunijiet minnu premessi, talab li din il-Qorti joghgobha:

> "… … … tichad l-appell tas-socjeta` appellanti Bank of Valletta p.l.c. u kwindi joghgobha tikkonferma s-sentenza moghtija mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-16 ta' Novembru 2012 fl-ismijiet: 'Bank of Valletta p.l.c. vs Crown Hotels Limited' Rikors numru 628/10 AE.
>
> "Bl-ispejjez ta' din il-kawza in prim istanza u ta' dan l-appell jigu sapportati mill-Bank appellant."

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkonsidrat:

Illi dawn huma proceduri ta' konkors minn tliet kredituri konkorrenti fuq ir-rikavat mill-bejgh tal-proprjeta` immobbli ta' Crown Hotels Ltd.

Trattat l-ewwel aggravju tal-Bank of Valletta p.l.c., tara li l-bank ghandu ragun meta jghid li fl-ewwel grad il-Bank ghandu jithallas l-ispejjez gudizzjarji li huma privileggati skont il-ligi. Kif qalet din il-Qorti fil-kawza **Aquilina v. Camilleri**, deciza fit-22 ta' Mejju, 1950,

> "… … … l-ispejjez privileggjati, f'materja ta' konkors bejn diversi kredituri, huma dawk li jsiru fl-utilita` komuni tal-kredituri kollha, bhal ma huma dawk inkorsi biex il-haga li fuqha jikkonkorru l-kredituri tigi prodotta fil-vantagg ta' kulhadd (Vol. XXXIV. 1. 366)".

F'dan il-kaz kien il-bank appellant illi ottjena t-titolu ezekuttiv in forza ta' sentenza tas-27 ta' Gunju, 2006 li kkanonizzat il-pretensjoni tal-bank appellant u sussegwentement tella' fis-subasta numru 127/07 l-immobbli li nbiegh, u li r-rikavat tieghu huwa l-meritu ta' dawn il-proceduri. Dan kollu sar fl-interess tal-kredituri kollha, u l-konkorrenti approfittaw ruhhom minn dawn il-proceduri u xehtu l-pretensjoni taghhom ghall-hlas mir-rikovat tal-bejgh. Il-privilegg legali jestendi ghall-ispejjez li jkunu saru "*nello interesse commune dei creditori*" (**Bugeja et v. Monreal noe**, deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-7 ta' April,

1886), u allura l-bank rikorrent irid l-ewwel jigi awtorizzat jirtira dawn l-ispejjez gudizzjarji qabel kull konkorrent.

Dwar l-argument tal-ewwel Qorti marbut mal-Artikolu 116 tal-Kap. 318 tal-Ligijiet ta' Malta, li jitkellem fuq kontribuzzjonijiet tal-impjegati, din il-Qorti ma tqisux validu, ghax ghalkemm l-impjegati ghandhom privilegg ghall-paga taghhom, dan il-privilegg jiggradwa wara dak marbut mal-ispejjez gudizzjarji. L-ispejjez gudizzjarji sabiex jittella' attiv tad-debitur taghhom fis-subasta ikunu saru a vantagg taghhom ukoll, u l-izbank taghhom isir wara l-procedura li hadet il-bank.

Dwar l-ispejjez relatati mas-sentenza li ottjeniet il-Bank of Valletta p.l.c., din il-Qorti taghraf li hemm gurisprudenza kontrastanti, u filwaqt li hemm gurisprudenza li taghti dan il-privilegg lill-ispejjez inkorsi ghall-kanonizzazzjoni tal-kreditu, hemm ohra illi tirritjenti illi l-ispejjez ghal kanonizzazzjoni ta' kreditu ma humiex spejjez inkorsi fl-interess komuni u ghalhekk ma jgawdux il-privilegg generali in dizamina. Din il-Qorti, tqis li ghandha tabbraccja l-ewwel gurisprudenza li taghti lill-kreditur ezekuttant privilegg specjali fuq l-ispejjez inkorsi ghall-kanonizzazzjoni tal-kreditu tieghu, liema process ikun l-ewwel pass mehtieg qabel ma jinbdew il-proceduri bis-subasta. Hekk fil-kawza **Busuttil v. Busuttil**, deciza fid-29 ta' Novembru, 1873 intqal illi:

> "*il creditore in concorso di altri creditori, gode di iprivilegio per le spese da lui erogate nella canonizzazione del suo credito".*

Similment, din il-Qorti fil-kawza **Desira v. Micallef** (Vol XIII.B.pg94,) irriteniet

> "*le spese di canonizzazione del credito, si annoverano tra quelle che sono necessarie onde per venire all vendita dei beni. Senza la canonizzazione del credito non si puo` procedure alla vendita forzosa della sostanza del debitore per mezzo della subbasta. Il detto privilegio per le spese di canonizzazione, dopo la quale si fosse proceduto all vendita, fu sempre dale Corti di Giustizia riconosciuto.*

Similment **Murgo v. Micallef et**, Vol XV pg 599, u **Musu` v. Borg et**, deciza fl-14 ta' Novembru 1904, Vol XXI Part II pg 241, u **Caruana v. Mizzi**, deciza fil-21 ta' Jannar 1911.

Jidher ghalhekk illi din hija l-ahjar gurisprudenza kif irriteniet ukoll il-Qorti tal-Kummerc fil-Konkors tal-Kredituri ta' **R. Farrugia** deciz fl-14 ta' Ottubru 1937 (Vol XXIX Part III pg 380) – fis-sens li gej:

> "*verament hemm xi sentenza li tirritjeni illi l-ispejjez tal-kanonizzazjoni tal-kreditu, li l-kreditur jaghmel fl-interess tieghu proprju minghajr ma jkunu utli ghall-ohrajn, m'humiex privileggjati, imma ghandhom biss ikunu kollokati fl-istess grad tal-kreditu li tieghu huma accessorji; pero` s-sentenzi illi rritenew dawn l-ispejjez privileggjati ghandhom izjed fundament legali; ghaliex minghajr dawn l-ispejjez wiehed ma jistax jasal ghall-bejgh gudizzjali tal-beni tad-debitur u ghad-distribuzzjoni tal-prezz. Hija haga wisq cara li l-ispejjez tal-kanonizzazzjoni huma necessarji ghall-ezekuzzjoni tal-bejgh tal-proprjeta` u*

> *ghad-distribuzzjoni tal-prezz, ghaliex diversament il-mandat ta' elevazzjoni kawtelatorju kien jispicca*".

Dawn l-ispejjez jammontaw ghal aktar minn €50,000 u darba stabbiliti, tkun is-somma li l-Bank of Valletta p.l.c. ghandu dritt jirtira qabel kulhadd.

Fil-kuntest tat-tieni aggravju dwar id-dritt tal-erarju li jithallas qabel il-kredituri l-ohra, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kaz **Konkors ta' kredituri ta' Testing Ltd.**, sentenza li kienet giet konfermata minn din il-Qorti fit-3 ta' Marzu, 2006, kienet osservat li l-kreditu pretiz mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni,

> "*… … … huwa wiehed ta' natura fiskali u fit-termini tal-Artikolu 23(8) tal-Att XVIII tas-sena 1994 jinsab privileggjat "…. u ghandu jithallas wara (il-pagi tal-impjegati u t-talbiet tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali)* ***bi preferenza ghall-pretensjonijiet l-ohra kollha*** *sew privileggjati jew ipotekarji" (emfasi tal-Qorti).* "

Aktar ricentiment, din il-Qorti fil-kaz **Konkors ta' kredituri ta' Carmelo Gauci Ltd.**, deciz fis-27 ta' Frar, 2009, ghamlet dawn l-osservazzjonijiet fuq il-materja:

> "Din il-Qorti studjat bir-reqqa l-artikolu tal-ligi in kwistjoni u ssib li, sa certu punt, iz-zewg partijiet qed jghidu affarijiet li ghandhom mis-sewwa, u affarijiet li, min-naha l-ohra, huma zbaljati.
>
> "Fl-ewwel parti tieghu dan l-artikolu jaghti "privilegg specjali" lill-Kummissarju (u mhux "jedd ta' privilegg" kif jinghad f'legislazzjonijiet ohra), u fl-ordinament guridiku Malti jezisti tip wiehed biss ta' privilegg specjali, u dan huwa dak indikat fl-Artikolu 2001(2) tal-Kodici Civli. Fil-ligijiet fiskali in kwistjoni il-

legislatur ma tax xi definizzjoni ta' "privilegg specjali" ghall-finijiet tal-istess ligijiet fiskali, u, ghalhekk, it-tifsira ta' dan il-kuncett irid jittiehed mid-definizzjoni tieghu fil-Kodici Civili li, sakemm mhux eskluz, japplika b'mod generali. Hu interessanti wkoll li jigi notat illi dan il-"privilegg specjali" ma nghatax fuq il-beni kollha ta' kull xorta tad-debitur, f'liema kaz kien jehtig li jkun deskritt bhala privilegg "generali" skond l-Artikolu 2001(1) tal-Kodici Civli, izda, fuq proprjeta` "partikolari" fit-termini tad-definizzjoni ta' privilegg specjali fil-Kodici Civili, u cioe`, fuq "l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' persuna". Dan ikompli juri l-hsieb tal-legislatur li jorbot dan il-privilegg ma' dak trattat fil-Kodici Civili.

"Issa, fil-waqt li l-privilegg specjali fuq hwejjeg mobbli, mhux mehtieg li jigi registrat (Artikolu 2032 tal-Kodici Civili), il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett "jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku" (Artikolu 2029). Dan hu hekk ghax privilegg specjali fuq immobbli hu munit b'*diritto di seguito* (Artikolu 2002(2)), b'mod li jibqa' jaghti titolu ta' preferenza u jedd fuq il-proprjeta` anke jekk dik il-proprjeta` tghaddi ghand persuni ohra. Din ir-registrazzjoni hija mehtiega fl-interess tat-terzi, ghax terz li jkun se jixtri proprjeta` partikolari huwa intitolat li jkun jaf jekk dik il-proprjeta` hijiex qed taghmel tajjeb ghal dejn ta' xi hadd iehor. Ghalhekk hu importanti li dan il-privilegg specjali jigi registrat b'referenza espressa ghall-proprjeta` immobbli kolpita, u dan kif jiddisponi l-Artikolu 7 tal-Att dwar ir-Registru Pubbliku (Kap. 56 tal-Ligijiet ta' Malta). Registrazzjoni ta' privilegg specjali semplicement "fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika" tad-debitur ma tistax titqies valida ghax il-privilegg irid jolqot proprjeta` immobbli partikolari, bl-indikazzjoni tal-immobbli tkun skond l-Artikolu 7 tal-Att indikat. Fin-nuqqas ta' tali registrazzjoni, maghmula kif trid il-ligi, ma jistax jinghad li l-privilegg specjali jolqot xi proprjeta` immobbli. Fis-sistema legali taghna, ma hux koncepit "privilegg specjali" fuq immobbli mhux registrat, aktar u aktar meta tqis li skond il-ligi, il-privileggi specjali fuq l-immobbli huma, f'kull kaz, muniti bid-*diritto di seguito*.

"Sa hawn, din il-Qorti, taqbel mat-tezi tal-HSBC Bank Malta plc u abbraccjata mill-ewwel Qorti. L-Artikolu 62 tal-Kap. 406, pero`, jinqasam f'zewg partijiet, u din il-Qorti ma taqbilx mal-mod kif l-ewwel Qorti interpretat it-tieni parti ta' dan l-artikolu. L-ewwel Qorti qablet mal-perit legali fejn dan qal a fol. 526:

> "Barra minn hekk, l-Artikolu 62 jista' jinghad li jinqasam f'zewg aspetti, fl-ewwel parti jigi stabbilit il-privilegg specjali filwaqt li fit-tieni parti jigi stabbilit <u>illi dan il-privilegg specjali</u> jiggradwa bi preferenza, minkejja kull ma jista' jinsab

> f'xi ligi ohra fuq dejn privileggjat iehor. Jidher ghalhekk illi l-kwalifika li hemm fl-Artikolu 62 li biha kwalunkwe ligi ohra ghandha tigi sottratta ghall-gradwazzjoni kontemplata fl-Art. 62, hija limitata ghall-kwistjoni ta' gradwazzjoni diment li jigi determinat illi dak il-kreditu huwa munit bil-privilegg specjali". (sottolinear ta' din il-Qorti).

"Din il-Qorti ma taqbilx mal-partijiet minnha sottolineati, peress li l-ligi ma tghidx li l-privilegg specjali jiggradwa bi preferenza, izda li "t-taxxa msemmija ghandha tithallas" bi preferenza, u lanqas ma tassoggetta l-preferenza tal-hlas ghad-determinazzjoni illi l-kreditu huwa munit bi privilegg specjali. Kif intqal mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Zammit v. Caruana noe**, deciza fit-8 ta' Jannar, 1958, il-kreditu u l-privilegg huma separati minn xulxin: il-kreditu huwa haga, u l-privilegg huwa hag'ohra. Ghalkemm il-privilegg ma jistax jissussisti minghajr il-kreditu, il-kreditu jista' jissussisti indipendentement mill-privilegg. F'dan il-kuntest dan ifisser illi n-nuqqas tal-Kummissarju tal-VAT li jirregistra l-privilegg ma jestingwix il-kreditu, u skond l-Artikolu 62, dan il-kreditu ghandu jithallas "bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor".

"Bil-privilegg specjali, debitament registrat, il-Kummissarju tal-VAT ikun jista' jinforza l-kreditu tieghu fuq dik il-proprjeta` immobbli partikolari, f'idejn min tkun. Jekk ma jirregistrax ipoteka specjali, allura jrid jissodisfa ruhu mill-assi li jkollu d-debitur, b'dan, pero`, li anke jekk dawk l-assi jkunu milquta b'xi privilegg, il-Kummissarju jithallas l-ewwel (hlief kif jiddisponi l-istess Artikolu 62).

"Il-frazi "minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra" tinsab, fil-fatt, fit-tieni parti ta' din il-klawsola, u fil-waqt li mhux qed tirreferi ghall-"privilegg specjali" imsemmi fl-ewwel parti, tikkwalifika l-hlas tat-taxxa li, f'kull kaz mill-assi tad-debitur, ghandha ssir bi preferenza fuq kull dejn iehor, hemm x'hemm f'ligijiet ohra.

"Ghalhekk, f'dan il-kaz, la darba l-flus garantiti mill-bank ghall-fini ta' dawn il-proceduri, huma r-rikavat mill-bejgh tal-assi tal-kumpanija debitrici, it-taxxa dovuta ghandha tithallas bi preferenza u qabel kull dejn iehor bhal dak tal-bank konkorrent."

Din hi l-posizzjoni li din il-Qorti ghadha zzomm sallum, u kwindi ma taqbilx mal-ewwel Qorti sa fejn iddikjarat ruhha kontra dan it-taghlim. Min-naha l-ohra, l-ewwel Qorti waslet ghall-istess konkluzjoni li kienet tasal ghalih kieku abbraccjat dan il-hsieb, izda a bazi ta' motivazzjoni differenti, li din il-Qorti mhux necessarjament taqbel maghha. Kwindi, din il-Qorti tacetta l-gradwazzjoni li ghamlet l-ewwel Qorti, salv dak li inghad qabel dwar spejjez privileggjati, ghalkemm mhux necessarjament ghall-istess ragunijiet.

Ma sarux appelli mid-decizjonijiet l-ohra tal-ewwel Qorti, partikolarment fejn qalet li l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippregradwa dak tad-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud.

Ghaladaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell tal-Bank of Valletta p.l.c. billi tilqa' l-istess biss in parte, u tirriforma s-sentenza tal-ewwel Qorti billi tordna li l-gradwazzjoni li ghandha tirrizulta f'dan il-kaz hija s-segwenti:

L-ewwel grad: Il-Bank of Valletta p.l.c. ghall-ispejjez gudizzjari kollha minnha nkorsi ghall-kanonizzazzjoni tal-kreditu taghha u tas-subasta numru 127/07;

It-tieni grad: Id-Direttur Generali tat-Taxxi Interni, huwa awtorizzat, kif iddecidiet l-ewwel Qorti, jizbanka dak li jibqa' mis-somma depozitata ta' mija u hamsa u tletin elf ewro (€135,000), akkont ta' dak dovut lilu.

Peress illi wara li jsiru dawn l-izbanek, mhux se jibqa' flus ghall-konkorrenti l-ohra, mhux mehtieg li din il-Qorti tipprovdi ghal gradwazzjoni ulterjuri.

L-ispejjez kollha in prim istanza jithallsu kif ordnat l-ewwel Qorti, waqt li dawk marbuta ma' din it-tieni istanza jithallsu zewg terzi ($^{2}/_{3}$) mill-Bank of Valletta p.l.c. u terz ($^{1}/_{3}$) mid-Direttur Generali tat-Taxxi Interni u Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, in solidum bejniethom.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------